

Sprawozdanie z działalności Rzecznika akademickiego Uniwersytetu Rzeszowskiego w okresie od 21 czerwca do 31 grudnia 2022

Powołanie Rzecznika

Stanowisko Rzecznika akademickiego zostało wprowadzone Zarządzeniem nr 71/2022 JM Rektora Uniwersytetu Rzeszowskiego z dnia 21.06.2022 r., a do pełnienia tej funkcji, tego samego dnia, również decyzją JM Rektora został powołany Jan Gałkowski, który do tego dnia pełnił funkcję Pełnomocnika Rektora UR ds. równego traktowania. Niniejsze sprawozdanie dotyczy okresu od momentu powołania Rzecznika akademickiego do końca roku kalendarzowego 2022.

Zasady działania Rzecznika akademickiego

Zasady działania Rzecznika akademickiego zostały określone ww. Zarządzeniu, które precyzuje zadania Rzecznika w § 2, wymieniając na już w pierwszym punkcie „rozwiązywanie konfliktów i sporów we wspólnocie uniwersyteckiej” oraz sposoby realizacji tych zadań w § 3. Zarządzenie zobowiązuje także Rzecznika do przestrzegania czterech podstawowych zasad: niezależności, bezstronności, nieformalności i poufności:

- Rzecznik jest **niezależny**: jest powoływany i zdaje sprawozdanie ze swojej działalności JM Rektorowi, ale w swojej działalności nie podlega władzom uczelni i podejmuje swoje decyzje autonomicznie.
- Rzecznik jest **bezstronny**: nie staje po żadnej ze stron sporu, lecz po stronie wartości akademickich; dba o właściwy przebieg procesów przebiegających w Uniwersytecie, a nie o interesy, którejsz ze stron.
- Rzecznik działa **nieformalnie**: nie przyjmuje formalnych skarg czy wniosków oraz nie podejmuje wiążących decyzji, lecz pozostaje nieformalnym źródłem informacji, rady i wsparcia dla osób zgłaszających się do niego.
- Rzecznik przestrzega zasady **poufności**: nie ujawnia tożsamości osoby zgłaszającej się do niego, ani informacji, które zostały mu przekazane bez zgody tejże osoby.

Więcej o zasadach działania Rzecznika można przeczytać na stronie UR: www.ur.edu.pl/pl/universytet/rowne-traktowanie/rzecznik-akademicki

Współpraca wewnątrz Uniwersytetu

Rzecznik akademicki współpracuje z wieloma instytucjami akademickimi UR, w tym przede wszystkim z Pełnomocnikiem Rektora UR ds. równego traktowania i Komisją ds. równego traktowania. Rzecznik uczestniczył z głosem doradczym we wszystkich posiedzeniach tejże Komisji w roku 2022 (28.06, 18.10, 08.11 i 13.12), wspiera implementację *Planu Równości Płci dla Uniwersytetu Rzeszowskiego na lata 2022-2024*, podejmuje działania, które są mu przypisane bezpośrednio przez ten Plan lub, o których podjęcie prosił Pełnomocnik Rektora UR ds. równego traktowania. Rzecznik przeprowadził szkolenie stanowiskowe dla osoby zatrudnionej w Biurze ds. równego traktowania, organizował wizytę Rzeczniczki akademickiej UW Anny Cybulko w UR w dniach 8-9.11.2022 r. i czuwał nad stworzeniem i aktualizowaniem strony www.ur.edu.pl/pl/universytet/rownetraktowanie.

Współpraca krajowa i zagraniczna

Rzecznik akademicki angażuje się w działalność Akademickiej Sieci Bezpieczeństwa i Równości (ASBiR) m.in. biorąc udział w jej spotkaniach 20.09 i 10.11.2022 r. oraz prowadząc stronę www ASBiR. W ramach współpracy międzyuczelnianej Rzecznik organizował wyżej wspomnianą wizytę Rzeczniczki akademickiej UW Anny Cybulko w UR w dniach 8-9.11.2022 r., w czasie której podpisano Porozumienie o współpracy pomiędzy Rzecznikami Uniwersytetu Warszawskiego i Uniwersytetu Rzeszowskiego.

Rzecznik akademicki jest członkiem European Network of Ombuds in Higher Education (ENOHE) i brał udział w spotkaniu tego networku w dniu 28.10.2022 r. Rzecznik reprezentuje także Uniwersytet Rzeszowski w Community of Practice for Gender Equality in Central and Eastern Europe (GEinCEE CoP). Na spotkaniu GEinCEE CoP w dniu 18.11.2022 r. rzecznik przedstawił referat pt. *Educational component of the Gender Equality Plans in Polish HEIs*.

Zgłoszone sprawy

W okresie będącym przedmiotem sprawozdania zgłoszono do Rzecznika w sumie trzydzieści cztery sprawy, czyli przeciętnie jedną sprawę tygodniowo, z czego większość z nich była zgłoszona w okresie powakacyjnym (październik – grudzień), a dwie były jeszcze sprawami, którymi Rzecznik zajmował się przed 21.06.2022, jako Pełnomocnik Rektora UR ds. równego traktowania. Dwadzieścia jeden spraw było zgłoszonych przez osoby pracujące w Uniwersytecie, a trzynaście przez osoby studiujące.

W większości przypadków osoby zgłaszające się potrzebowały przede wszystkim informacji i porady jak postąpić w trudnej sytuacji. Rzecznik starał się takiej porady udzielić, a niekiedy przekierowywał też do osób, które mogły pomóc lub udzielić bardziej szczegółowych informacji (np. do opiekuna roku, Dziekana). W ośmiu sytuacjach Rzecznik akademicki zwrócił się do właściwych organów UR (m. in. do Kanclerza, Pełnomocnika Rektora UR ds. osób z niepełnosprawnościami) o podjęcie stosownych działań. W dwóch przypadkach Rzecznik podjął się *shuttle diplomacy*, czyli pośrednictwa w sytuacji konfliktowej, w której strony konfliktu szukają porozumienia, ale wolą nie spotykać się osobiście. Wiele osób zgłaszających się do Rzecznika oczekiwało przede wszystkim bycia wysłuchanym, możliwości

wyłożenia swoich racji i wносиło o przekazania swoich prósb i oczekiwań właściwym władzom uniwersyteckim za pośrednictwem Rzecznika akademickiego, a nie osobiście.

Taktyka zgłoszonych spraw

Najwięcej zgłoszeń, bo aż dziewięć dotyczyło zakończonego w roku 2022 remontu przebudowy wschodniego skrzydła budynku A1 mieszczącego Rektorat. Osoby zgłaszające się w tej sprawie wskazywały na niedostateczne wzięcie pod uwagę potrzeb osób z niepełnosprawnościami (cztery osoby) oraz niedostateczne wzięcie pod uwagę potrzeb osób mających pracować w przebudowanej części budynku (cztery osoby). Ponadto cztery zgłoszenia dotyczyły sytuacji osób transpłciowych i niebinarnych w UR, a trzy warunków pracy osób niebędących nauczycielami akademickimi.

Podsumowanie

Rok 2022, a dokładnie drugie półrocze tego roku, było pierwszym etapem pracy Rzecznika, w którym dopiero ustalała się praktyka jego działalności. W tej chwili Rzecznikowi zostało przyznane pomieszczenie na przeprowadzenie spokojnych spotkań i rozmów, a które jest bardzo potrzebne i czeka ono na przystosowanie do pełnienia swoich funkcji. Choć działalność Rzecznika nie jest zapewne jeszcze bardzo znana wspólnocie uniwersyteckiej i w kolejnych latach potrzebne będzie możliwe szerokie informowanie o jego pracy, to jednak zwrócono się do niego w przeszło trzydziestu sprawach.

Sprawozdanie przygotowali:
Jan Gałkowski i Marta Budnik-Zgłobiś